

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЮРИСТЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ МАРКАЗИ**

“КЕЛИШИЛГАН”

**Ўзбекистон Республикаси
адлия вазири ўринбосари**



Б. Кучкаров

2020 йил 11 сентябрь

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

**Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги қошидаги
Юристлар малакасини ошириш
маркази директори**



А. Рахматов

2020 йил 15 сентябрь.

**“Туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимларининг
малакасини ошириш” курси бўйича**

ЎҚУВ ДАСТУРИ

(малака ошириш)

ТОШКЕНТ

Ўқув дастури Юристар малакасини ошириш маркази
Ўқув ва илмий-услубий Кенгашининг 2020 йил
10 сентябрдаги йиғилишида муҳокама қилинган
ва маъқулланган (3-сонли баённома).

Ўқув дастури Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
2020 йил 8 сентябрдаги 544-сон қарори билан тасдиқланган Юридик соҳага
оид билим талаб этиладиган мутахассисларни қайта тайёрлаш ва уларнинг
малакасини оширишга қўйиладиган давлат таълим талабларига асосланиб
тайёрланган.

Тузувчилар: **А. Рахматов** – Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги
қошидаги Юристар малакасини ошириш маркази
директори;

Б. Тошев – Юристар малакасини ошириш маркази
Қонунчилик техникаси ва коррупцияга қарши кураш
экспертиза кафедраси мудири, ю.ф.д., профессор;

Ч. Октамова – Юристар малакасини ошириш маркази
Фан, инновация ва таълим дастурларини ишлаб чиқиш
бўлими бош мутахассиси.

Такризчилар: **А. Отажонов** – Юристар малакасини ошириш маркази
директорининг биринчи ўринбосари, ю.ф.д., профессор;

А. Халтурдиев – Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги
Кадрлар бошқармаси бўлим бошлиғи.

СЎЗ БОШИ

Ўқув курсининг долзарблиги. Ўзбекистон Республикаси адлия органлари ва муассасалари ходимларини қабул қилинаётган соҳавий янги қонунлар ва амалдаги қонун ҳужжатларига киритилган охириги ўзгартиш ва қўшимчаларнинг мазмун-моҳияти, давлат ва жамият қурилиши соҳасини янада демократлаштириш жараёнлари тўғрисида яхлит тасаввурга эга бўлиши, туман (шаҳар) адлия бўлимлари фаолиятининг асосий касбий йўналишлари бўйича билим ва кўникмаларга, шунингдек соҳага оид психологик билимларга эга бўлишига замин яратади.

Ўқув курсининг мақсади тингловчиларга Туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимларининг касбий фаолиятига оид қонунлардаги янгиликлар ва уларни такомиллаштириш истиқболлари ҳақида назарий билимлар бериш ҳамда касбий кўникмаларини янгилаш ва чуқурлаштириш ҳисобланади.

Тингловчилар **контингенти** – ўқув дастури Туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимларининг малакасини оширишга мўлжалланган.

Дастлабки талаблар: тингловчилар олий юридик маълумотга эга бўлиши зарур.

Ўқув курсининг ҳажми: малакаси оширишнинг муддати камида 2 икки ҳафта (72 соат) этиб белгиланади ва ишдан ажралган ёки ажралмаган ҳолда амалга оширилади.

Ўқитиш шакли: тўғридан-тўғри малака ошириш ёки масофавий таълим.

ЎҚУВ ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРГАН ТИНГЛОВЧИГА БЕЛГИЛАНАДИГАН МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

Умумий малака талаблари:

Конституция ва қонунларимизда белгиланган инсон ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари устуворлигига риоя қилиш маҳорати;

ҳуқуқ нормаларини тўғри тушуниш, уни адолат принциплари асосида қўллай билиш маҳорати;

ҳуқуқий маданият савияси ва ҳуқуқий тарбия маҳорати кўникмаси;

юридик фаолият жараёнида ишни адолатли ҳал қилиш, инсонийлик ва қонунийлик омилларини таъминлайдиган бошқа фазилат ҳамда шахсий сифатлар;

юридик муаммоларни ҳолислик билан ҳал қилиш ва баҳолаш маҳорати.

Касбий малака талаблари:

қабул қилинаётган соҳавий янги қонунлар ва амалдаги қонун ҳужжатларига киритилган охириги ўзгартириш ва қўшимчаларнинг мазмун-моҳияти, давлат ва жамият қурилиши соҳасини янада демократлаштириш жараёнлари;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг қонунчиликка, халқаро шартномалар нормаларига, мамлакатда амалга оширилаётган ислохотларнинг мақсад ва вазифаларига, қонунчилик техникаси қоидаларига мувофиқлигини, уларни коррупцияга, бошқа ҳуқуқбузарликларни содир этишга шарт-шароит яратувчи шунингдек, жисмоний ва юридик шахслар учун ортикча маъмурий ва бошқа чекловларни жорий этувчи қоидалар ва нормаларни аниқлаш нуктаи-назаридан ҳуқуқий экспертизадан ўткази олиш;

қонун ҳужжатларидаги ҳуқуқий нуксонларни, коррупцияга, бошқа ҳуқуқбузарликларни содир этишга шарт-шароит яратувчи шунингдек, жисмоний ва юридик шахслар учун ортикча маъмурий ва бошқа чекловларни жорий этувчи

қоидалар ва нормаларни аниқлаб, уларни бартараф этиш бўйича таклифлар тайёрлай олиш борасида билим ва кўникмаларга эга бўлиши лозим.

ИЗОҲ ХАТИ

Дастур мазмунининг янгилиги. Ўқув дастури Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 8 сентябрдаги 544-сон қарори билан тасдиқланган Юридик соҳага оид билим талаб этиладиган мутахассисларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга қўйиладиган давлат таълим талабларига асосланиб тайёрланган.

Ўқув дастури Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги ПҚ–3666-сон “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги фаолиятини янада такомиллаштиришга доир ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги Қарорида белгиланган талабларга мос келади.

Ўқув дастури мазмунини белгилаш тамойиллари. Туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимлари фаолиятида қонунийликни янада мустаҳкамлаш ҳамда уларнинг ходимлари ҳуқуқий маданиятини ошириш.

Қонунчиликдаги янгиликлар ва суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислохотларнинг долзарб масалалари буюртмачи ташкилот билан келишилган ҳолда ишлаб чиқилган Ишчи ўқув дастури орқали ўқув жараёнига татбиқ қилинади.

Ўқув курсининг умумий ва ўқув ишлари тури бўйича ҳажми: ўқув курсини ўрганиш учун 72 соат ажратилган. Аудитория машғулотлари: маъруза – 24 соат, семинар – 18 соат, амалий машғулотларга – 24 ва якуний синовлар учун 6 соат ажратилган.

“Туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимларининг малакасини ошириш” ўқув курси МАВЗУЛАР РЕЖАСИ

№	Модуль ва мавзулар номи	Машғулотларга ажратилган соатлар			
		Маъруза	Семинар	Амалий машғулот	Жами
	<i>I-модуль. Ўзбекистонда давлат ва жамият қурилиш соҳасини янада демократлаштириш жараёнлари</i>	10	2	-	12
1.	Ўзбекистонда Конституция ва қонунлар ижросини таъминлаш механизмлари	2	-	-	2
2.	Ўзбекистон Республикасида суд-ҳуқуқ ислохотлари	2	-	-	2
3.	Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясида белгиланган асосий йўналишлар долзарблигининг ўзига хос жиҳатлари	2	-	-	2
4.	Юридик хизмат тушунчаси, фаолиятининг асосий йўналишлари ва ташкилий тузилиши. Юридик хизмат фаолиятини ҳуқуқий тартибга солишга қаратилган низомлар ва бошқа ҳужжатларни амалиётда қўллаш	-	2	-	2

	масалалари				
5.	Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизими	2	-	-	2
6.	Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг мазмун ва моҳияти	2	-	-	2
II-модуль. Янги қонунлар ва амалдаги қонун ҳужжатларига киритилган янгиликлар, ўзгартириш ва қўшимчаларнинг мазмун-моҳияти		2	8	-	10
7.	Ўзбекистонда лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан такомиллаштириш масалалари (<i>Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан такомиллаштириш чоратадбирлари тўғрисида”ги Фармони асосида</i>)	-	2	-	2
8.	Ўзбекистонда судлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва одил судлов самардорлигини ошириш, суд-тергов фаолиятида шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини химоя қилиш кафолатларини янада кучайтириш масалалари	-	2	-	2
9.	Ўзбекистон Республикасининг жиноят ва маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчиликка киритилган охириги ўзгартиш ва қўшимчалар ҳамда улардаги асосий янгиликларнинг мазмун-моҳияти	-	2	-	2
10.	Ўзбекистон Республикасида медиацияни ҳуқуқий асослари кўллашнинг хусусиятлари ва оқибатлари	2	-	-	2
11.	Давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида маъмурий тартиб-таомилларни амалга ошириш (<i>“Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида”ги Қонуни асосида</i>)	-	2	-	2
III-модуль. Адлия органлари ишининг ташкилий-ҳуқуқий асослари, фаолиятининг асосий йўналишлари		8	6	18	32
12.	Мурожаатлар билан ишлаш, ижро интизомини таъминлаш, шу жумладан av.iigo.uz тизимида ишлаш, шунингдек, қонун ҳужжатлари ижросини ташкил этиш масалалари	2			2
13.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг ҳуқуқий экспертизаси	-	2	-	2
14.	Тадбиркорлик ва шаҳарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш жараёнини мониторинг қилиш ҳамда ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда кўллаш масаласи	-	-	2	2
15.	Адлия органларида коррупцияга ва манфаатлар тўқнашувига қарши кураш масалалари	-	2	-	2
16.	Бузилган ҳуқуқларни тиклаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича судлар ва иқтисодий судларида даъво кўзғатиш тартиби ва амалиёти	-	-	2	2

17.	Хусусий мулкни фуқаролик-ҳуқуқий ҳимоя қилиш масалалари	-	-	2	2
18.	Ер муносабатларига оид низоларни судда кўриш амалиёти	2	-	-	2
19.	Меҳнат шартномаларини тузиш, ўзгартиш ва бекор қилиш	-	-	2	2
20.	Ишга тиклаш тўғрисидаги ишларни судда кўришнинг алоҳида хусусиятлари	2	-	-	2
21.	Адлия органлари томонидан корхона, ташкилот ва муассасаларда ўрганиш ўтказиш тартиби ва ўрганиш натижаси юзасидан тегишли таъсир чораларини қўллаш масалалари	-	-	2	2
22.	Адлия органларининг фуқароларнинг меҳнатга оид ҳуқуқларини ҳимоя қилишдаги иштироки	-	2	-	2
23.	Адлия органлари томонидан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиниши	2	-	-	2
24.	Ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш масаласи	-	-	2	2
25.	Фуқароларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш бўйича таъсир чораларини қўллаш	-	-	2	2
26.	Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида давлат органлари ва ташкилотларида мониторинг ўтказиш	-	-	2	2
27.	Фуқароларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини судларда ҳимоя қилиш амалиётини умумлаштириш	-	-	2	2
<i>IV-модуль. Ҳуқуқий хизмат кўрсатиш ва инсон ҳуқуқларига риоя этиш бўйича самарали фаолиятни таъминлаш</i>		4	-	4	8
28.	Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг миллий стратегиясининг асосий йўналишлари ва вазифалари	2	-	-	2
29.	Инсон ҳуқуқларига оид халқаро шартномаларда Ўзбекистоннинг иштироки	2	-	-	2
30.	Қийнок ҳамда муомала ва жазолашнинг қаттиқ шафқатсиз, инсонийликка зид ёки кадр-қимматни камситувчи турларига қарши конвенциянинг моҳияти (<i>БМТ Қийноқларга қарши қўмита тавсиялари асосида</i>)	-	-	2	2
31.	Аёллар ва бола ҳуқуқларини таъминлашнинг долзарб масалалари	-	-	2	2
<i>V-модуль. Касбий этика ва психология</i>		-	2	2	4
32.	Низоли вазиятлар, вақтни бошқариш ва иш жараёнини самарали ташкил этиш. Низоларни ҳал этишнинг самарали усуллари	-	2	-	2
33.	Туман (шаҳар) адлия бўлимлари фаолиятида шахслараро муносабатлар ва мулоқот психологияси	-	-	2	2
	Якуний синов	6	-	-	6
Ж А М И:		24	18	24	72

ЎҚУВ МАТЕРИАЛИНИНГ МАЗМУНИ

1-модуль. Ўзбекистонда давлат ва жамият қурилиш соҳасини янада демократлаштириш жараёнлари

1-мавзу. Ўзбекистонда Конституция ва қонунлар ижросини таъминлаш механизмлари

Фуқаролик жамияти тўғрисидаги сиёсий-ҳуқуқий ғояларнинг вужудга келиши ва ривожланиши. Фуқаролик жамиятининг тушунчаси ва юридик табиати. Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг ўзига хос хусусиятлари. Фуқаролик жамияти институтлари ва улар фаолиятини тартибга солувчи қонунлар. Ўзбекистонда демократик жамият барпо этишда – фуқаролик жамияти институтларининг ўрни ва роли. Конституция ва қонун устиворлигининг муҳимлиги ва аҳамияти. Қонун устиворлигини таъминлаш – ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамиятининг муҳим мезони. Қонунлар ижросини таъминлашнинг юридик, ижтимоий, маънавий ва социологик механизмларини. Қонунларни ҳаётга жорий этишда жамоатчилик назорати самарасини ошириш йўллари.

2-мавзу. Ўзбекистон Республикасида суд-ҳуқуқ ислохотлари

Суд-ҳуқуқ ислохотларининг вужудга келиши ва ривожланиши. Ўзбекистон қонунларининг янгидан қабул қилиш асослари. Давлат ҳокимияти органлари фаолиятини такомиллаштириш борасида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритилган ўзгартиришлар. Давлат бошқаруви органлари фаолиятини такомиллаштиришга оид қонунчиликдаги янгиликлар. Жамоатчилик палатаси ва унинг фаолияти асосий йўналишлари. Фуқаролик жамияти институтларининг ўзаро ҳамкорлиги. Қонун устуворлигини таъминлаш механизмлари. Авф институти-давлатнинг инсонпарварлик сиёсати намойиши. Суднинг мустақиллигини ва судьялар дахлсизлигини таъминлаш борасида қабул қилинган қонунчиликнинг мазмун-моҳияти. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқаришда амалга оширилган ислохотлар.

3-мавзу. Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясида белгиланган асосий йўналишлар долзарблигининг ўзига хос жиҳатлари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 сентябрдаги ПФ-5185-сон Фармони билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясининг мазмун-моҳияти. Мамлакатимизда олиб борилаётган конституциявий ислохотлар, давлатни модернизация қилиш. Маъмурий ислохотлар. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларини ислоҳ қилиш ва уларнинг очиқлигини таъминлаш.

4-мавзу. Юридик хизмат тушунчаси, фаолиятининг асосий йўналишлари ва ташкилий тузилиши. Юридик хизмат фаолиятини ҳуқуқий тартибга солишга қаратилган низомлар ва бошқа ҳужжатларни амалиётда қўллаш масалалари

Юридик хизмат фаолиятини ҳуқуқий тартибга солиш асосларининг тарихий ривожланиши. Юридик хизмат тўғрисидаги низомлар (1933, 1963, 1993, 2007 ва

2017-йиллар). Юридик хизмат фаолиятига тааллуқли қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, Адлия вазирининг буйруқлари. Юридик хизмат фаолиятини тартибга солувчи локал ҳужжатлар – низомлар ва мансаб йўриқномалари. Юридик хизмат фаолиятига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни амалиётда қўллашда юзага келаётган муаммолар ва уларни бартараф қилиш йўллари.

5-мавзу. Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизими

Аҳолига давлат хизматлари кўрсатиш тизимининг яратилиши. Аҳолига давлат хизматлари кўрсатиш тизимини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар. Давлат хизматлари йўналишида қабул қилинган қонунлар. Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари ва қарорларининг моҳияти. Ўзбекистон Республикасида аҳолига хизмат кўрсатиш марказлари ва уларнинг вазифалари. Давлат хизматлари марказлари томонидан кўрсатиладиган хизматлар турлари.

6-мавзу. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг мазмун ва моҳияти

Ҳуқуқ тизими ва қонунчилик тизимини ривожлантириш. Қонунчилик тизимининг таркибий тузилиши ва таснифи. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепцияси тизими. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясида кўзда тутилган устувор йўналишлар. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясида белгиланган вазифаларни амалга ошириш йўллари ва чора-тадбирлари. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясини амалга ошириш бўйича комиссиясининг вазифалари.

II-модуль. Янги қонунлар ва амалдаги қонун ҳужжатларига киритилган янгиликлар, ўзгартириш ва қўшимчаларнинг мазмун-моҳияти

7-мавзу. Ўзбекистонда лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан такомиллаштириш масалалари (“*Лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида*”ги Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони асосида).

Лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини комплекс ва тизимли ислоҳ қилиш босқичлари. Хабардор қилиш тартибида амалга ошириладиган фаолият. Лицензияладиган фаолият ва рухсат бериш тартиб-таомилларининг айрим турларини, шу жумладан, уларнинг баъзи турларини бирлаштириш йўли билан бекор қилиш. Лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомиллари ўрнига хабардор қилиш тартиби. Лицензия ва рухсат этиш хусусиятига эга ҳужжатларни расмийлаштириш муддатларини қисқартириш. Лицензия ва рухсат этиш хусусиятига эга ҳужжатларни олиш тартиб-таомилларини янада қисқартириш ва соддалаштиришга қаратилган чора-тадбирлар.

Автоматлашган “Лицензия” ахборот тизимини (“Лицензия” АТ).

Рухсат бериш характеридаги маъмурий тартиб-таомиллардан ўтиш. Рухсат бериш характеридаги маъмурий тартиб-таомилларни амалга оширишда ваколатли органларнинг ўзаро ҳамкорлиги. Лицензия ёки бошқа рухсат этиш хусусиятига эга

ҳужжат ҳамда хабарномага тегишли бўлган талаб ва шартларни бажарилишини мониторинги.

8-мавзу. Ўзбекистонда судлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва одил судлов самарадорлигини ошириш, суд-тергов фаолиятида шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини химоя қилиш кафолатларини янада кучайтириш масалалари

Суд-тергов фаолиятини янада такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари. Жиноятларни фож этиш фаолиятини янада такомиллаштириш. Жиноят ишларини судда кўришни янада такомиллаштириш. Жиноят иши бир суриштирув ёки дастлабки тергов органидан бошқасига ўтказилиши масалалари. «Электрон жиной-ҳуқуқий статистика» ягона ахборот тизими. Тергов органлари фаолиятини халқаро стандартлар ва илғор хорижий тажрибага мувофиқ намунавий тарзда ташкил этиш ва моддий-техник таъминоти. Суд назоратини кучайтириш.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар умумюрисдикция судлари. маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш ваколатини маъмурий судлардан жиноят ишлари бўйича судларга ўтказиш. Туманлараро маъмурий судлар. Судьялар олий кенгашига шикоят қилиш ҳуқуқи. суд ишларини назорат тартибида кўриш институтини тугатиш масалалари. Жиноят ишларини судда кўришда дастлабки эшитув босқичи. Судлов таркиби. Ўзбекистон Республикаси Олий суди аппарати раҳбари. Суд-ҳуқуқ соҳасидаги қонунчиликни таҳлил қилиш бошқармаси. Жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорлик бошқармаси. Вилоят ва унга тенглаштирилган судлар тузилмасида матбуот хизматлари. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг тузилмаси, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар умумюрисдикция судларининг намунавий тузилмаси, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маъмурий судларининг намунавий тузилмаси, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий судининг ва ҳарбий судлари тизимининг ташкилий-штат тузилмалари, туманлараро, туман (шаҳар) судларининг намунавий тузилмалари, фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) судларининг тузилмаси ва туманлараро, туман (шаҳар) иқтисодий судларининг юрисдикция ҳудудлари.

Янги таҳрирдаги «Судлар тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси.

9-мавзу. Ўзбекистон Республикасининг жиноят ва маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчиликка киритилган охириги ўзгартиш ва қўшимчалар ҳамда улардаги асосий янгиликларнинг мазмун-моҳияти

Давлатнинг жиноятчиликка ва маъмурий ҳуқуқбузарликларга қарши курашиш сиёсати. Жиноят ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекслардаги охириги ўзгартиш ва қўшимчалар мазмун-моҳияти ва уларга киритилган янги моддаларнинг юридик тавсифи ва аҳамияти. Адлия органлари томонидан жиноят ва маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчиликка киритилган янгиликларнинг мазмун-моҳиятини аҳолига етказишнинг аҳамияти. Жиноят ва маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги қонунчилигини такомиллаштиришнинг устувор йўналишлари.

10-мавзу. Ўзбекистон Республикасида медиацияни ҳуқуқий асослари кўллашнинг хусусиятлари ва оқибатлари

Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 июлдаги ЎРҚ-482-сон “Медиация тўғрисида”ги Қонунининг мазмун ва моҳияти. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 17 июндаги “Низоларни муқобил ҳал этишнинг

механизмларини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4754-сон Қарорнинг мазмун-моҳияти ва аҳамияти тўғрисида Медиаторлар фаолиятининг асосий йўналишлари. Медиация иштирокчиларихамда уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари. Медиацияни қўллаш ва медиация тартиб-таомилини амалга ошириш.

11-мавзу. Давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларида маъмурий тартиб-таомилларни амалга ошириш (“Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида”ги Қонуни асосида)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизимини тубдан ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони ҳақида. Давлат хизматлари кўрсатиш тизимини такомиллаштириш масалалари. Давлат хизматлари кўрсатишнинг айрим турлари юзасидан маъмурий регламент ҳақида. Маъмурий регламент ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори қабул қилинганлиги. Давлат хизматлари кўрсатишнинг айрим турлари юзасидан ўрнатилган маъмурий регламентнинг мазмун-моҳиятининг ўрганилиши. Маъмурий регламент давлат хизматларидан фойдаланилаётган шахснинг ҳуқуқ-манфаатларининг бузилишининг олдини олиши.

III-модуль. Адлия органлари ишининг ташкилий-ҳуқуқий асослари, фаолиятининг асосий йўналишлари

12-мавзу. Мурожаатлар билан ишлаш, ижро интизомини таъминлаш, шу жумладан av.iyo.uz тизимида ишлаш, шунингдек, қонун ҳужжатлари ижросини ташкил этиш масалалари

Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 11 сентябрдаги “Жисмоний ва юридик шахслар тўғрисида”ги ЎРҚ-445-сон Қонуни, ижро интизомини таъминлаш бўйича қонунчилик ҳужжатлари, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг ижро интизомини ташкил этишга қаратилган буйруқларининг мазмун-моҳияти.

13-мавзу. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг ҳуқуқий экспертизаси

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш зарурати. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари экспертизаси тушунчаси ва тамойиллари. Ҳуқуқий экспертиза турлари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ҳуқуқий экспертизадан ўтказишга қўйиладиган талаблар. Ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш тартиби. Ҳуқуқий экспертиза ўтказувчи шахсларнинг ваколати ва мажбурияти. Норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасига юридик хулоса бериш масалалари ва уларнинг намунасини тайёрлаш.

14-мавзу. Тадбиркорлик ва шахарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш жараёнини мониторинг қилиш ҳамда ваколатли органлар томонидан Маъмурий Жавобгарлик тўғрисидаги Кодексни амалиётда қўллаш масаласи

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 декабрдаги 1023-сон қарор ҳамда қарор билан тасдиқланган Тадбиркорлик ва шахарсозлик фаолиятини амалга

ошириш учун ер участкаларини электрон онлайн-аукцион орқали бериш тартиби тўғрисидаги низом мазмун ва моҳияти. Шунингдек, ваколатли органлар томонидан Маъмурий Жавобгарлик тўғрисидаги Кодексни амалиётда қўллаш масаласи юзасидан тегишли тушунтиришлар бериш.

15-мавзу. Адлия органларида коррупцияга ва манфаатлар тўқнашувига қарши кураш масалалари

Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг коррупцияга қарши курашиш бўйича фармон ва қарорларининг мазмун-моҳияти. Адлия органларининг коррупцияга қарши курашиш бўйича бўйруқларининг мазмун-моҳияти. Адлия органларининг коррупцияга қарши курашишдаги ўрни ва ваколатлари. Манфаатлар тўқнашуви тушунчаси. Манфаатлар тўқнашуви ҳолатларини Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари ва ҳукумат қарорларида ифода этилиши. Адлия вазирлигининг манфаатлар тўқнашувига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари.

16-мавзу. Бузилган ҳуқуқларни тиклаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича судлар ва иқтисодий судларида даъво қўзғатиш тартиби ва амалиёти

Судда даъво ишларини юритиш тартибида кўриладиган ишлар. Даъво тушунчаси ва унинг элементлари. Даъвонинг турлари (ижро ва эътироф этиш даъволари). Даъвога бўлган ҳуқуқ ва даъво қўзғатишга бўлган ҳуқуқ, уни амалга ошириш масалалари. Даъво талабларининг асосини ёки предметини ўзгартириш, даъво талабларидан воз кечиш: тартиби ва оқибатлари. Даъво талабларини бирлаштириш ва ажратиш. Даъвога қарши жавобгар ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишнинг процессуал воситалари. Даъвога қарши эътироз билдириш (моддий ва процессуал ҳуқуқий) асослари. Қарши даъво, қарши даъвони қўзғатиш тартиби. Даъвони таъминлашнинг ўзига хос жиҳатлари.

17-мавзу. Хусусий мулкни фуқаролик-ҳуқуқий ҳимоя қилиш масалалари

Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик суди Пленумининг “Мулк ҳуқуқини тан олиш тўғрисидаги ишларни кўришда қонун ҳужжатларини қўллашнинг айрим масалалари ҳақида”ги 2010 йил 19 ноябрдаги 220-сонли қарори мазмун-моҳияти. Эгаллик қилиш ҳуқуқини вужудга келтирувчи муддат бўйича суд томонидан эътибор қаратилиши лозим ҳолатлар. Мулк ҳуқуқини тан олиш тўғрисидаги низолар ва мол-мулкка эгаллик қилиш, ундан фойдаланиш ҳамда уни тасарруф этишга оид низоларни судда кўришнинг процессуал хусусиятлари.

18-мавзу. Ер муносабатларига оид низоларни судда кўриш амалиёти

Ерга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низолар ва уларнинг турлари. Ерга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низоларнинг судловга ва судга тааллуқлилигига оид қоидалар. Ер муносабатларига оид ишларни ҳўжалик судида қўзғатиш асослари ва процессуал тартиби. Ишда иштирок этувчи шахсларнинг процессуал ҳуқуқлари ва мажбуриятлари. Ишни судда кўришга тайёрлаш ва мазмунан кўриш. Ерга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низоли ишлар бўйича ҳўжалик судининг ҳал қилув қарори ва уни ижро этиш - хусусиятлари.

19-мавзу. Меҳнат шартномаларини тузиш, ўзгартиш ва бекор қилиш

Меҳнат шартномасини расмийлаштириш ва бу борадаги ислохотлар, ходим розилиги билан ҳамда иш берувчининг ташаббуси билан меҳнат шартномасини ўзгартириш, меҳнат шартларини ўзгартириш, ижтимоий нафақалар ва компенсациялар.

20-мавзу. Ишга тиклаш тўғрисидаги ишларни судда кўришнинг алоҳида хусусиятлари

Ўзбекистон Республикасининг меҳнат қонунчилигидаги янгиликлар, ўзгартиш ва қўшимчалар. Меҳнат шартномасини (контракт) бекор қилишни тартибга солувчи нормаларнинг қўлланилиши. Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этиш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашда юридик хизматларнинг роли. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва Меҳнат кодексига фуқароларнинг меҳнат ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши. Меҳнатга оид ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низоли ишларнинг судга ва судловга тааллуқлилиги. Меҳнатга оид низоли ишларда тарафлар ва улар иштирокининг ўзига хос хусусиятлари. Ишга тиклаш тўғрисидаги ишлар бўйича учинчи шахсларни иштирок этиш хусусиятлари. Меҳнатга оид ишлар бўйича исботлаш ва далиллар. Меҳнатга оид ишларни кўришга тайёрлаш ва кўриш муддатлари.

21-мавзу. Адлия органлари томонидан корхона, ташкилот ва муассасаларда ўрганиш ўтказиш тартиби ва ўрганиш натижаси юзасидан тегишли таъсир чорларини қўллаш масалалари

Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг “Ўзбекистон Республикасининг адлия органлари томонидан давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда бошқа ташкилотларда текширишлар ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги буйруғининг мазмун ва моҳияти. Ўтказилган текшириш натижалари юзасидан тегишли таъсир чораларини қўллаш масалаларига доир талаблар бўйича тушунтиришлар.

22-мавзу. Адлия органларининг фуқароларнинг меҳнатга оид ҳуқуқларини ҳимоя қилишдаги иштироки

Жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш ва қонунийликни мустаҳкамлаш, шунингдек, фуқароларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларига сўзсиз риоя этилишини таъминлашга қаратилган изчил ҳуқуқий сиёсатни такомиллаштириш. Барча соҳаларда қонунчиликни тизимлаштириш ва кодификациялаш ишларини самарали йўлга қўйиш. Қабул қилинганига кўп вақт бўлган қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқиш ва уларни бугунги кунда амалга оширилаётган ислохотларга уйғунлаштириш.

23-мавзу. Адлия органлари томонидан тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиниши

Тадбиркорлик фаолияти тушунчаси. Тадбиркорлик фаолияти субъектлари. Кичик тадбиркорлик субъектлари. Якка тартибдаги тадбиркорлик. Жисмоний шахсларнинг юридик шахс ташкил этмаган ҳолда биргаликдаги тадбиркорлик фаолияти. Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг ҳуқуқлари. Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг мажбуриятлари. Тадбиркорлик фаолияти субъекти ҳуқуқларининг устуворлиги. Тадбиркорлик фаолияти субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш. Тадбиркорлик фаолиятининг айрим турларини лицензиялаш.

Тадбиркорлик фаолияти субъектларини кредитлаш ва суғурта қилиш. Тадбиркорлик фаолияти субъектлари учун ноқулай бўлган қонун ҳужжатларидаги ўзгартишлардан кафолатлар. Тадбиркорлик фаолияти субъектларининг мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлари кафолатлари. Тадбиркорлик субъектларининг ахборотдан фойдаланиш кафолатлари. Тадбиркорлик субъектларига нисбатан молиявий санкциялар қўлланилмаслиги. Тадбиркорлик субъектларининг фаолиятини текширишларни амалга ошираётган мансабдор шахсларга қўйиладиган талаблар.

24-мавзу. Ваколатли органлар томонидан МЖТКни амалиётда қўллаш масаласи

Маъмурий амалиёт билан шуғулланувчи субъектлар, уларнинг ваколоти, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишда қонун ҳужжатлари талабларига риоя этилиши. Ваколатли органлар томонидан маъмурий таъсир кўрсатиш чоралари ўз ваколатлари доирасида қўлланиш аҳволи.

25-мавзу. Фуқароларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш бўйича таъсир чораларини қўллаш

Адлия органлари томонидан фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш асосида уларнинг ҳуқуқларини тиклаш ёки вужудга келиши мумкин қонун бузилиши ҳолатларининг олдини олиш мақсадида тақдимнома, огоҳномаларнинг киритилиши амалиётини умумлаштириш.

Бунда адлия органлари фаолиятида вужудга келаётган муаммоларни таҳлил қилиш ва бартараф этиш. Адлия органларида таъсир чораларининг қўлланилиши бўйича тажриба алмашиш ва бир хил амалиётни жорий этиш

26-мавзу. Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида давлат органлари ва ташкилотларида мониторинг ўтказиш

Адлия органлари томонидан давлат органлари ва ташкилотларида амалга оширалаётган мониторинг тадбирларининг ўтказилиши бўйича амалиётни бир хиллаштириш. Мониторинг тадбирларининг ўтказилаётган ўрганишлардан ўзаро фарқли жиҳатларига тўхталиш.

27-мавзу. Фуқароларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини судларда ҳимоя қилиш амалиётини умумлаштириш

Адлия органлари томонидан фуқароларнинг манфаатида судларга даъво ариза (ариза)лари киритирилиши бўйича мавжуд муаммоларни (қонун ҳужжатларидаги, техник ва бошқа) муҳокама қилиш.

IV-модуль. Ҳуқуқий хизмат кўрсатиш ва инсон ҳуқуқларига риоя этиш бўйича самарали фаолиятни таъминлаш

28-мавзу. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг миллий стратегиясининг асосий йўналишлари ва вазифалари

Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш механизмини янада такомиллаштириш. Инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро шартномалари нормаларини бажариш юзасидан масъул давлат органлари. Суд-ҳуқуқ соҳасини янада демократлаштириш ва “Хабеас корпус” институтини кенгайтириш. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман),

Ўзбекистонда виждон эркинлиги ҳуқуқини таъминлаш. Бола ҳуқуқлари бўйича вакилнинг ҳуқуқий мақоми ва фаолиятини такомиллаштириш. Иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқларни ҳимоя қилиш ҳамда барқарор ривожланиш соҳасидаги устувор йўналишлар.

29-мавзу. Инсон ҳуқуқларига оид халқаро шартномаларда Ўзбекистоннинг иштироки

Инсон ҳуқуқлари, асосий ҳуқуқ ва эркинликлар. Инсон ҳуқуқларининг моҳияти ва принциплари. Халқаро ташкилотларнинг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича тавсияларини амалга оширишга қаратилган миллий ҳаракат режалари. Инсон ҳуқуқларининг авлодлари, инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро шартномалар. Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгаш, инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро механизм. Давлат идораларининг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишдаги ўрни. Адлия тизими ходимларининг инсон ҳуқуқларини таъминлашдаги вазифалари. Инсон ҳуқуқларини таъминлаш. Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларининг миллий ҳуқуқий тизимдаги ўрни. Ўзбекистон Республикасининг янги таҳрирдаги “Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисида” ги Қонунининг мазмун ва моҳияти.

30-мавзу. Қийноқ ҳамда муомала ва жазолашнинг қаттиқ шафқатсиз, инсонийликка зид ёки кадр-қимматни камситувчи турларига қарши конвенциянинг моҳияти (БМТ Қийноқларга қарши қўмита тавсиялари асосида)

Қийноқ ҳамда муомала ва жазолашнинг қаттиқ шафқатсиз, инсонийликка зид ёки кадр-қимматни камситувчи турларига қарши конвенциянинг мазмун моҳияти. Конвенциядаги “қийноқ”, “муомала” ва жазолашнинг: 1) қаттиқ, шафқатсиз турлари; 2) инсонийликка зид ёки кадр қимматни камситувчи турлари” тушунчаларига берилган таъриф. Қийноққа дучор этилган шахсларга етказилган зарарнинг ўрнини қоплаш. Қийноқларни қўллаганлик учун жиноий жавобгарлик. Давлатларнинг олган мажбуриятларини бажарилиши бўйича чора тадбирлари. Конвенция нормаларининг миллий қонунчилик нормаларида акс этиши. Адвокатлар фаолиятида Қийноқ ҳамда муомала ва жазолашнинг қаттиқ шафқатсиз, инсонийликка зид ёки кадр-қимматни камситувчи турларига қарши конвенция қоида ва нормаларидан фойдаланиш масалалари.

31-мавзу. Аёллар ва бола ҳуқуқларини таъминлашнинг долзарб масалалари

Аёллар ҳуқуқларини таъминлашга қаратилган халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлар мажмуи. Аёллар ҳуқуқларига оид халқаро конвенциялар ва уларнинг бажарилиш амалиёти. Конвенцияларда назарда тутилган аёлларнинг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳуқуқларини таъминлаш талаблари. Аёлларга нисбатан камситишнинг барча турларига барҳам бериш тўғрисидаги конвенциянинг мазмун моҳияти. Гендер тенглиги. Аёлларга нисбатан (оиладаги) зўравонлик кўринишлари. Аёл ҳуқуқлари бўйича қабул қилинган қонунчилик базаси. Аёл ҳуқуқлари бўйича амалга оширилаётган давлат дастурлари мазмун моҳияти. Аёлларга нисбатан камситишнинг барча турларига барҳам бериш тўғрисидаги конвенциянинг бажарилиши бўйича Миллий ва Даврий ҳисоботлар. БМТнинг тегишли қўмиталари тақдим этган тавсияларни таъминлаш бўйича Миллий ҳаракатлар Дастури бўйича амалга ошириш масалалари.

Бола ҳуқуқлари тушунчаси. Бола ҳуқуқларини таъминлашга оид халқаро-ҳуқуқий ҳужжатларнинг пайдо бўлишининг эволюцияси. Бола ҳуқуқларига оид халқаро-ҳуқуқий ҳужжатларнинг мазмун моҳияти. Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциянинг мазмуни. Бола ҳуқуқларини таъминлашнинг асосий принциплари. Ювенал адлия тизимида оид халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлар ва миллий стандартлар. Бола ҳуқуқлари бўйича миллий қонунчилик тизими, бола ҳуқуқларини таъминлашнинг миллий институтлари.

V-модуль. Касбий этика ва психология

32-мавзу. Низоли вазиятлар, вақтни бошқариш ва иш жараёнини самарали ташкил этиш. Низоларни ҳал этишнинг самарали усуллари

Шахслараро муносабат. Мулоқот, мулоқот психологияси, мулоқот зоналари, мулоқот функциялари. Тушуниш, шахслараро муносабат, ижтимоий перцепция, рефлексия, ишонч, ўзаро идрок механизмлари. Психологик алоқа. психологик тўсиқлар. мулоқот зоналари. проксемика. ҳиссий зўриқишли, низоли вазиятлар. Кайфият, стресс, аффект, фрустрация, “касбий куйиш”. Низо, низо турлари: бириктирувчи, ажратувчи, чегараланган, чегараланмаган. Низоли муносабатлар. Тескари воронка тамойили. Низолар эсколацияси. вақт ва мулоқотни самарали ташкил этиш. Самарали мулоқот механизмлари (усуллари).

33-мавзу. Туман (шаҳар) адлия бўлимлари фаолиятида шахслараро муносабатлар ва мулоқот психологияси

Шахс ва шахслараро муносабатлар психологияси. Психологик алоқа ўрнатиш. Психологик алоқа усуллари ва механизмлари. Шарт-шароитлари. Психологик тўсиқлар. Психологик ҳимоя механизмлари.

ЎҚУВ ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ БЎЙИЧА МЕТОДИК ТАВСИЯЛАР

Ўқув дастури малака ошириш курси бўйича маъруза, семинар, амалий машғулотлар ва бошқа шаклларда ўтилишини назарда тутди. Барча турдаги машғулотлар **тренинг** шаклда ўтказилиши мақсадга мувофиқ.

Маърузаларда кўриб чиқиладиган саволларнинг асосий илмий-назарий қоидалари ва уларнинг адлия органлари ва муассасалари фаолиятидаги амалий аҳамияти очиб берилди ва мазкур ўқув курси бўйича мавзуй режада назарда тутилган тегишли мавзуларни ўрганиш бўйича тавсиялар берилди.

Семинарлар давомида тингловчилар ўқув курсининг асосий қоидалари ҳақидаги назарий билимларга ва юридик хизматлар фаолиятини амалга ошириш бўйича кўникмаларига эга бўлишлари керак.

Амалий машғулотлар давомида тингловчилар туман (шаҳар) адлия бўлимлари фаолиятининг асосий касбий йўналишларига оид тегишли ҳаракатларни бажара олиш кўникмаларига эга бўлишлари лозим ва улар бўйича фикр юритиш мақсадида (масалан, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва бошқа ҳуқуқий тусдаги ҳужжатлар лойиҳаларни тайёрлаш, расмийлаштириш ва ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш) амалий топшириқларни бажардилар. Амалий топшириқларини бажаришда тингловчилар тегишли амалдаги қонун нормаларига, амалий тажрибаси ва ўқув курси давомида олган билимларга таяниб, уларни асослаб бажаришлари керак.

Ўқув курсини ўзлаштиришда тингловчилар Марказнинг Ахборот-ресурс маркази ва кафедраларида мавжуд материаллар: норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, дарслик, монография, ўқув қўлланма, амалий қўлланма, илмий мақолалар, маърузалар фонди ва бошқа материаллардан фойдаланишлари мумкин.

Тасдиқланган навбатчилик жадвалига мувофиқ кафедралар профессор-ўқитувчилари тингловчиларга маслаҳатлар бериб борадилар.

Ўқув дастурида тингловчиларнинг дастурни ўзлаштириш даражасини баҳолаш мақсадида яқуний синов назарда тутилган.

Ўқув дастурини ўзлаштириш ва таълим жараёнларини таъминлашга мўлжалланган ўқув ва ўқув-методик материаллар.

Ўқув материаллари:

маъруза фондлари (шу жумладан, электрон шаклдаги) ва ўқув курси бўйича ўқув қўлланма, тарқатма материаллар;

мультимедиа материаллари (слайдлар, презентациялар ва бошқалар).

Ўқув-методик материаллар:

тест (ёки назорат саволлари) ёхуд масофавий топшириқлар;

амалий топшириқлар (масалалар ёки казус ва бошқалар).

Ўқув дастурини амалга ошириш учун зарур техник таъминои:

шахсий компьютер – ўқитувчининг автоматлаштирилган иш жойи;

“ppt (pptx)”, “doc (docx)”, “xlsx”, “mp3” ва бошқа форматдаги файллар билан ишлаш учун дастурий таъминотлар;

мультимедиа қурилмаси, экран ёки смарт-телевизор.

АТТЕСТАЦИЯ ШАКЛИ

Сухбат шаклидаги яқуний синов.

БАҲОЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИ

“Туман (шаҳар) адлия бўлимлари бошлиқлари ва ходимларининг малакасини ошириш” ўқув курсидан сухбат шаклидаги яқуний синовларни (сухбат қабул қилиш) ўтказиш методикаси ва уларни қабул қилиш учун топшириқ ва саволларни назарда тутувчи, тингловчиларда жавоб варақалари мавжуд бўлиши белгилаб қўйилган методик материаллар.

АХБОРОТ ВА МЕТОДИК ТАЪМИНОТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари:

1. *Шавкат Мирзиёев*. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 692 б.
2. *Шавкат Мирзиёев*. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баҳодир. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2018. – 508 б.
3. *Шавкат Мирзиёев*. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2019. – 400 б.
4. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси // Халқ сўзи, 2020 йил 24 январь.
5. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови // Халқ сўзи . – 2016. – 7 декабрь.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2019.
2. Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси. – Т., 2019.

3. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. – Т., 2019.
4. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодекси. – Т., 2019.
5. Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси. – Т., 2019.
6. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси. Расмий нашр. – Т.: “Адолат”, 2018.
7. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси. Расмий нашр. – Т.: “Адолат”, 2018.
8. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси. Расмий нашр. – Т.: “Адолат”, 2018.
9. Ўзбекистон Республикасининг “Ҳакамлик судлари тўғрисида”ги Қонуни.
10. Ўзбекистон Республикасининг “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги Қонуни (янги таҳрири).
11. Ўзбекистон Республикасининг “Қонун лойиҳаларининг умумхалқ муҳокамаси тўғрисида”ги Қонуни.
12. Ўзбекистон Республикасининг “Электрон ҳукумат тўғрисида”ги Қонуни.
13. Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонуни.
14. Ўзбекистон Республикасининг “Ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш тўғрисида”ги Қонуни.
15. Ўзбекистон Республикасининг “Жисмоний ва юридик шахслар муурожаатлари тўғрисида”ги Қонуни (янги таҳрири).
16. Ўзбекистон Республикасининг “Медиация тўғрисида”ги Қонуни.
17. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармони.
18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакили институтини таъсис этиш тўғрисида”ги ПФ-5037-сон Фармони.
19. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5185-сон Фармони.
20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 декабрдаги “Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизимини тубдан ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5278-сон Фармони.
21. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 августдаги “Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясини тўғрисида”ги ПФ-5505-сон Фармони.
22. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги “Давлат ҳуқуқий сиёсатини амалга оширишда адлия органлари ва муассасалари фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5415-сон Фармони.
23. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 9 январдаги “Жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-5618-сонли Фармони.

24. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги “Давлат ҳуқуқий сиёсатини амалга оширишда адлия органлари ва муассасалари фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5415-сонли Фармони.

25. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 июндаги “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6013-сонли Фармони.

26. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 июлдаги “Судлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва одил судлов самарадорлигини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6034-сонли Фармони.

27. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 августдаги “Суд-тергов фаолиятида шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-6041-сонли Фармони.

28. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони.

29. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 19 январдаги “Юридик хизмат фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2733-сон қарори.

30. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 8 февралдаги “Қонун ҳужжатларини тарқатиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2761-сон қарори.

31. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 11 апрелдаги “Давлат хизматлари кўрсатиш тизимини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3662-сон қарори.

32. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 апрелдаги “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги фаолиятини янада такомиллаштиришга доир ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3666-сон қарори.

33. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг 2010 йил 30 декабрдаги 237-III/150-III-сонли Қўшма қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига киритиладиган қонун лойиҳаларини ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатига тақдим этилган қонунларни юридик-техник жиҳатдан расмийлаштириш қоидалари.

34. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 9 октябрдаги “Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар меъёрий ҳужжатларининг қонунийлигини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 469-сон қарори.

35. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 5 августдаги “Қонунлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритиш бўйича дастурларини тайёрлаш ва қабул қилиш, шунингдек уларнинг бажарилиши мониторинги тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 227-сон қарори.

36. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 2 декабрдаги “Ишлаб чиқиладиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг ва қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг тадбиркорлик фаолиятига

таъсирини Ўзбекистон Республикасининг Интерактив давлат хизматлари ягона портали орқали баҳолаш тартиби тўғрисида Низомни тасдиқлаш тўғрисида”ги 328-сон қарори.

37. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 17 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қонун лойиҳаларига доир фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 345-сон қарори.

38. Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 17 октябрдаги 345-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2016 й., 10-сон, 90-модда) билан тасдиқланган Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг қонун лойиҳаларига доир фаолиятининг намунавий регламенти.

39. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 9 февралдаги 66-сон “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга қўйиш тизимини такомиллаштириш тўғрисида” 2016 йил 28 октябрдаги ПҚ-2646-сон қарорини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори.

40. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 22 декабрдаги “Ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишни таъминлаш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 1013-сон қарори.

41. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 1 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Юридик хизмат Фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 19 январдаги ПҚ-2733-сон қарорини амалга ошириш чора-тадбирлари ҳақида”ги 250-сон қарори.

42. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2015 йил 25 декабрдаги 384-мх-сон буйруғи билан тасдиқланган “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва уларнинг лойиҳаларини коррупцияга қарши экспертизасини ўтказиш услуги” (АВ томонидан 2015 йил 25 декабрда 2745-сон билан рўйхатга олинган).

43. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2017 йил 28 февралдаги 39-мх-сон буйруғи билан тасдиқланган “Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизматларининг маълумотлари базасини шакллантириш ва юритиш тартиби тўғрисидаги низом” (Адлия вазирлиги томонидан 2017 йил 28 февралда 2861-сон билан рўйхатга олинган).

44. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2017 йил 28 февралдаги 40-мх-сон буйруғи билан тасдиқланган “Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизмати ходими лавозимига биринчи марта тайинланган шахсларнинг адлия органларида стажировкадан ўтиши тартиби тўғрисидаги низом” (Адлия вазирлиги томонидан 2017 йил 28 февралда 2862-сон билан рўйхатга олинган).

45. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2017 йил 28 февралдаги 41-мх-сон буйруғи билан тасдиқланган “Юридик хизмат ходимининг иш жойини моддий-техника жиҳатидан жиҳозлашга доир минимал талаблар” (Адлия вазирлиги томонидан 2017 йил 28 февралда 2863-сон билан рўйхатга олинган).

46. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2017 йил 28 февралдаги 42-мх-сон буйруғи билан тасдиқланган “Юридик хизмат ходимини лавозим тайинлаш ва озод қилиш масалаларини адлия органлари билан келишиш тартиби тўғрисидаги низом” (Адлия вазирлиги томонидан 2017 йил 28 февралда 2864-сон билан рўйхатга олинган).

47. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2017 йил 28 февралдаги 43-мх-сон буйруғи билан тасдиқланган “Давлат органлари ва ташкилотлари

юримдик хизмат ходимларини мартаба даражалари бўйича аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом” (Адлия вазирлиги томонидан 2017 йил 28 февралда 2865-сон билан рўйхатга олинган).

48. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2018 йил 12 майдаги “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ижрочиларга етказиш ҳамда уларнинг моҳияти ва аҳамиятини аҳоли ўртасида тушунтириш бўйича намунавий “Йўл харитаси”ни тасдиқлаш тўғрисида”ги 278-мх-сон буйруғи (Адлия вазирлиги томонидан 2018 йил 12 майда 3011-сон билан рўйхатга олинган).

Асосий адабиётлар:

1. Алимов Ғ.А. Мансабдор шахсларнинг қонунлар ижроси устидан жавобгарликни кучайтиришнинг долзарб масалалари. Хорижий ва миллий тажриба: Монография. – Т., 2017.
2. Бердияров Ш. Юридик техника. Монография. Тошкент: “Наврўз”, 2018. – 216 б.
3. Клеандров М.И. Институт юридической службы в предпринимательстве. Монография. – Москва: “Инфра-М”, 2013. – 136 с.
4. Маматов Х.Т. Ўзбекистонда ҳуқуқий маданият ва фуқаролик жамиятини шакллантириш муаммолари. Т.: 2011.
5. Мухамедов Ў.Х. Ўзбекистон Республикасида қонунчиликни тизимлаштириш. Т.: Фан, 2009. – 150 б.
6. Мўминов А., Тиллабоев М. Инсон ҳуқуқлари. Дарслик. /Масъул муҳаррир А.Х.Саидов - Т.: Адолат, 2013.
7. Одилқориев Х.Т., Тошев Б.Н. Ўзбекистон Республикасида ҳуқуқий ислохотларнинг асосий жиҳатлари/ Ўқув қўлланма. –Т., 2019.
8. Одилқориев Х.Т., Якубов Ш.У. Миллий ҳуқуқий тизим ва ҳуқуқий кадрлар. Т.: SMI-ASIA, 2010. – 400 б.
9. Одилқориев Х.Т. Ўзбекистон давлати ва инновацион ривожланишнинг ҳуқуқий жиҳатлари. Ўқув қўлланма. – Т.: 2019. – 362 б.
10. Отахонов Ғ.Х. Юридическая служба в Республике Узбекистан. Учебник. – Ташкент: Адолат, 2008. – 308 с.
11. Отахонов Ғ.Х. Ўзбекистон Республикасида юридик хизмат. Дарслик. Қайта ишланган ва тўлдирилган тўртинчи нашри. Тошкент: ТДЮИ, 2010. – 312 б.
12. Отахонов Ғ., Мақсудов Д. Ўзбекистонда локал норма ижодкорлиги. Монография. Тошкент: Фалсафа ва ҳуқуқ институти, 2011.–136 б.
13. Отахонов Ғ.Х. Шартномалар, даъво аризалари ва ҳакамлик судлари /Амалий қўлланма/ – Тошкент: “Адолат”, 2016. – 440 б.
14. Отахонов Ғ.Х. Тадбиркорлар ҳуқуқлари ва юридик хизмат /Амалий қўлланма/ Тошкент: Адолат, 2018. – 84 б.
15. Отахонов Ғ.Х. Юридик хизматнинг назарий-ҳуқуқий муаммолари. Монография. Т.: 2019. – 289 б.
16. Оқюлов О., Отахонов Ғ.Х. Тадбиркорлик субъектларини ҳимоя қилиш тизимини мустаҳкамлаш муаммолари. Монография. Тошкент: ТДЮИ нашриёти, 2010. – 206 б.
17. Соғинов Н.А. Юқори лавозимларга тайинланиш захирасини танлаб олиш ва тайёрлашнинг психологик жиҳатлари. Ўқув услубий қўлланма. –Тошкент, 2010.
18. Щербачева Л.В., Иванов В.П., Миронов А.Л. Юридическая служба в государственных органах и на предприятиях. Москва: ЮНИТИ, 2008.–192 с.

19. Юридическая служба в государственных органах и на предприятиях: Учеб. пособие / Под ред. С.С. Маиляна, А.А. Иванова. 3-е изд. Москва: 2009.

20. Хайитов Х. Қонун ижодкорлигида экспертиза институти. Монография. Тошкент: Lesson Press, 2018. – 236 б.

21. Халқаро ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш бўйича халқаро шартномлар тўплами. О.Сулайманов, - Т.: ЮМОМ. 2017.

22. Аёллар ва болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилишга оид халқаро шартномалар ва Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. –Тошкент: Адолат, 2016.

Илмий мақолалар

23. Алимов Ғ.А. Хорижий мамлакатлар тажрибасида юридик шахсларнинг коррупцион қилмишлари учун жавобгарлигининг айрим жиҳатлари / Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Академияси илмий-амалий конференция тўплами. – Тошкент, 2018.

24. Алимов Ғ.А. Мустақил Давлатлар Хамдўстлиги мамлакатларида коррупцион қилмишлар учун юридик шахслар жавобгарлигининг айрим хусусиятлари/Юрист ахборотномаси: Илмий-амалий журнал. – Тошкент, 2018, № 4. – 58-61 Б.

25. Отахонов Ф.Х. Қонун ижодкорлигида юридик хизмат иштирокининг айрим масалалари. // «Қонун ижодкорлиги ва қонунчилик техникаси: назария ва амалиёт муаммолари» мавзусидаги илмий-амалий семинар материаллари. – Тошкент: ТДЮИ нашриёти, 2005. – Б. 5-8.

26. Отахонов Ф.Х. Юридик хизматнинг қонунчилик ҳужжатлари лойиҳаларини ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш бўйича фаолияти // “Қонунчилик ҳужжатларини экспертиза қилиш муаммолари” мавзусидаги илмий-амалий семинар материаллари. – Тошкент: Консаудитинформ–нашр, 2005. – Б. 69–72.

27. Отахонов Ф.Х. Ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини шакллантиришда юридик хизматнинг роли // Фалсафа ва ҳуқуқ. 2006.1-сон. – Б. 10–13.

28. Отахонов Ф.Х. Адлия органларининг юридик хизматга раҳбарлик қилиш бўйича фаолияти // Адлия органлари мустақиллик йилларида. Илмий-амалий конференция материаллари. – Тошкент: 2007. – Б.38-61.

29. Отахонов Ф. Давлат органлари фаолиятида қонунийликни таъминлашда юридик хизматнинг роли / “Юридик хизмат ва давлат хизматларини кўрсатиш:асосий йўналишлари ва истиқболлари” мавзусидаги илмий-амалий семинар мақолалари тўплами. Тошкент: 2018. –Б. 19–34.

30. Отахонов Ф.Х. Юридик хизмат: тушунчаси ва моҳияти // Фалсафа ва ҳуқуқ. 2006. 3–сон. – Б. 7–12.

31. Отахонов Ф.Х. Давлат органларида юридик хизмат // Жамият ва бошқарув. 2007. 4-сон. – Б. 47-48.

32. Отахонов Ф.Х. Низоларни ҳал этишнинг муқобил усуллари: муаммо ва ечимлар //Низоларни ҳал этишнинг муқобил усуллари ривожлантиришнинг долзарб масалалари – Республика илмий-амалий конференция материаллари тўплами. – Тошкент: ТДЮУ, 2016.–Б. 7–15.

33. Отахонов Ф.Х. Развитие законодательства о юридической службе в Республике Узбекистан //Экономика и право, 2017. №5 – С. 74-79; 2017. №6 – С. 71-77.

34. Отахонов Ф.Х. Давлат органлари фаолиятида қонунийликни таъминлашда юридик хизматнинг роли // “Юридик хизмат ва давлат хизматларини

кўрсатиш: асосий йўналишлари ва истикболлари” мавзусидаги илмий-амалий семинар мақолалари тўплами. – Тошкент: 2018. Б. 19–34.

35. Отахонов Ф.Х. Актуальные вопросы реформирования системы юридической службы в Узбекистане // Жамият ва бошқарув, 2018. 1-сон, – Б. 113–119.

36. Расулов З. Юридик хизмат самарадорлигини ошириш тадбиркорлик субъектларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини бевосита ҳимоя қилишнинг бирламчи омилдир/ “Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш ва хусусий мулкни ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштиришнинг назарий ва амалий масалалари” мавзусидаги республика илмий-амалий конференция материаллари тўплами. Тошкент: ТДЮУ, 2017. – 347–354-б.

37. Файзиев Х. Давлат хизматларини кўрсатишда юридик хизмат фаолиятини янада такомиллаштириш масалалари / “Юридик хизмат ва давлат хизматларини кўрсатиш:асосий йўналишлари ва истикболлари” мавзусидаги илмий-амалий семинар мақолалари тўплами. Тошкент: 2018.– Б. 47–51.

Интернет сайтлари

1. Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси: [http:// lex.uz](http://lex.uz)

2. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси сайти: www.parliament.gov.uz

3. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати сайти: www.senate.gov.uz

4. Ўзбекистон Республикаси Ҳукумат портали: www.gov.uz

5. Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди сайти www.ksu.uz

6. Ўзбекистон Республикаси Олий суди сайти: www.supcourt.uz

7. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги сайти: www.minjust.uz

8. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги сайти: www.mvd.uz

9. Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси сайти: genprok.gov.uz

10. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази сайти: www.nhrc.uz.

11. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) сайти: www.ombudsman.uz

12. Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон миллий университети сайти: <http://www.nuu.uz>

13. Тошкент давлат юридик университети сайти: <http://www.tsul.uz>

14. Юристалар малакасини ошириш маркази сайти: <http://uzmarkaz.uz>

ЎҚУВ МАТЕРИАЛЛАРИ

Ахборот-ресурс маркази ва кафедраларда босма ҳамда электрон шаклда сақланади.